

Uus lamekatuse standard

karmistab nõudeid soojustusele ja päikesepaneelide paigaldusele

Alates 2024. aastast kehtib Eestis uus katuseehitusreeglite ehk lamekatuste standard EVS 920-5:2023, mis sisaldab mitmeid uusi mõisteid, materjale ja paigaldustehnoloogiaid. Standard esitab põhjalikumaid nõudeid aurutõkkele ja soojustusele, sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ning päikesepaneelide paigalduse nõudeid.

Nagu kõik muu meie ümber, on aastate jooksul oluliselt muutunud ka nõuded ehituskvaliteedile ning materjalidele. Nii oli senine, 2015. aastal välja tulnud lamekatuste esimene standard jäänud juba selgelt ajale jalgu," räägib Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu liige, lamekatuseid ehitava katusefirma OÜ Evari Ehitus juht Rein Kala.

Kui OÜ Evari Ehitus enam kui 30 aastat tagasi lamekatuste paigaldamisega alustas, joondusid ehitajad Kala sõnul toona pigem nõukogudeaegsete normidest ja standarditest. „Ehk kuna materjali nappis ja kvaliteetseid materjale polnudki tegelikult saada, ei pööratud katuste soojustusele eriti suurt tähelepanu. Seda polnud ka otseselt vaja, sest hoonete kütmiseks vajalik kütus oli odav ja seda jagus," meenutab ta. 1990. aastatel hakati vaatama lääne poole ja mõisteti, et isegi meist soojemas kliimas on katustel soojustust üle kolmandiku rohkem, rääkimata soojustusmaterjali kvaliteedist. Lamekatuste ehitamisel hakati Eestis aluseks võtma naaberriigi Soome katuseehitusnorme. Kuid oli selge, et Eesti vajab kohalikke olusid arvestavaid oma enda katuseehitusreegleid.

Algas põhjalik eeltöö normide ühtlustamiseks ja nõuete loomiseks ning nii ilmus Eesti esimene lamekatuse standard aastal 2015. „Nüüd, 9 aastat hiljem valmis standardi uuenuend ja tunduvalt mahukam versioon, kus on lisaks sisu süstematiseerimisele ja ülesehituse loogilisemaks muutmisele täpsustatud ja lisatud termineid ning jooniseid ning tehtud parandusi ning antud põhjalikumaid selgitusi varasematele nõuetele," tutvustab Kala. „Kui katuseehituses järgitakse kaasageid standardeid, võib tellija olla kindel, et tema ehitis saab kvaliteetse ja kauakestva katuse. Standard aitab ka erinevatel osapooltel nagu projekteerija, ehitaja, tellija ja järelvalve leida ühest dokumendist nõuded ning soovitud heade lamekatuselahenduste ehitamiseks. ”

Standard esitab senisest selgemad nõuded aurutõkkele ja soojustusele ning käsitleb põhjalikult bituumen-, plast- ja kummirullmaterjalist katused, samuti vedelplastikust, pööratud, käidavad, liiklusega koormatud, haljas- ehk rohekatuseid. Sealjuures on täiesti uued standardi osad kummirullmaterjalid, vedelplast ja pindpaigaldised.

Standard määratleb, kui kaua peab hoone kestma, rõhutades vajadust valida vastavalt sellele materjalid. Samuti toonitab standard uuesti üle lamekatuse tavapä-

rased kalde, milleks on vähemalt 1:40, ning lubatud kõrvalekalde, mis on kuni 5 mm meetri kohta. Suur muutus toimus soojustusega seonduvas: polüstüreenplaatide maksimaalne suurus lamekatustes kasutamiseks on mitte enam kui 1250x1500 mm ning soovitatavalt 1250x1000 mm.

Survetugevusega seonduvalt on loodud koormusklassid, millest erinevatel juhtudel lähtuda. Eraldi käsitletakse PIR-plaatide ja nende lõikamisega seonduvat. Täpsustatud on mõisteid difusioon, õhutus ning tuulutusruum. Sademevee äravooluga seonduvalt on kõigi tavapäraste kanalisatsioonisüsteemides lubatud kokku-lahku käivate liidete asemel katusetarindi sisestes horisontaalsüsteemides keevitatud liited, liited surve- või pressklambritega või muhviidde katuselehtiga ühendamiseks. Lisaks on täpsustatud katuselehtri asetsemise sügavus/madaldus.

Standard sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ning pindpaigaldiste, sealhulgas päikesepaneelide paigalduse nõudeid. Päikesepaneelide lamekatusele paigaldamise üks olulisem element nii katuse paneelide kavandamisel, projekteerimisel, paigaldamisel kui ka ohutult hooldamisel on kukkumiskaitse süsteem ja/või piirid. Paigaldades päikesepaneeli servast kaugemale kui 3 meetrit on vajalik rajada kukkumist takistav süsteem ehk pollar/tross lahendus. Servale lähemale kui 3 meetrit päikesepaneeli paigaldades on oluline ühemeetrise piirde abil rajada kukkumist ennetav süsteem. Lisaks elektriga seotud küsimustele on veelgi enam fookuses ka katusel viibimise turvalisus, katusematerjalide tööiga ning muud olulised tegurid.

Lamekatuseks nimetatakse kokkuleppeliselt katuseid, mille kalle on 1:10 või sellest väiksem, ja need on üldjuhul kaetud rullmaterjaliga või muu katkematu hüdroisolatsiooniga. Standard EVS 920-5:2023 on mõeldud juhendamiseks lamekatuste paigaldajatele, üldehitajatele, materjalide tootjatele, projekteerijatele, arhitektidele, ehitusjärelvalvele, ekspertidele ja lõpp-tarbijatele

Eestis on loodud standardid enamikele katusematerjalidele ja -tüüpidele, tutvuma nendega!

evari.ee

OÜ Evari Ehitus kontor-ladu Tartumaal. Foto: OÜ Evari Ehitus

Tartu Ülikooli IT keskus Delta Tartus. Foto: OÜ Evari Ehitus

Kõrvküla Põhikool Tartumaal. Foto: OÜ Evari Ehitus

Kaubanduskeskus Eeden Tartus. Foto: OÜ Evari Ehitus